

un fi. Però en la vida del joc, hom es posa un fi fictici per a tenir ocasió d'acomplir una activitat que l'individu, per un interès determinat sent necessitat de dur a terme. La vida del joc és, doncs, una vida de ficcions. Claparède en diu «el paradís del *com si*. El noi munta a cavall d'una escombra i la comana *com si* l'escombra fos un cavall de debò. La nena dóna dinar a la nina *com si* la nina tingués gana i pogués entendre el que li diuen. El jugador d'escaecs condueix la partida *com si* l'amic amb qui juga fos un veritable adversari. I l'actor de cinema es declara i besa l'actriu *com si* n'estigués realment enamorat. Es a dir: l'individu es llença al joc amb una consciència de què viu una vida illusòria, però amb un plaer de viure-la perquè el seu esperit s'hi troba encaixat.

Si l'individu empra inconscientment aquestes fantasies és perquè les circumstàncies reals no l'ajuden prou a satisfer totes les seves tendències naturals. Per això Claparède diu que *el joc té per funció permetre a l'individu la realització del seu jo, desplegar la seva personalitat, seguir momentàniament la línia del seu major interès en els casos en que no pot fer-ho mitjançant les activitats serioses*. Això és, en l'adulte, el que l'americà Carr en diu la teoria de l'exercici complementari o de la compensació.

L'infant, que podem dir que no té encara activitats serioses a accomplir, però que porta en germen dintre seu totes les tendències de quan serà adulte, per a anar desplegant la seva personalitat i realitzar el seu jo, per a dir-ho amb les mateixes paraules de Claparède, haurà de recórrer continuament a aquesta vida de ficció que és el joc, i mitjançant aquesta vida de ficció podrà preparar la seva vida d'adulte. Per això, en l'infant, el joc no és un exercici *complementari*, sinó que, com descobrí Karl Groos, es el principal exercici *preparatori* de la seva vida del demà.

Si estudiéssim a fons els múltiples jocs dels infants podríem veure com fora fàcil establir-ne classificacions que corresponguin als principals interessos vitals de l'individu, i veuríem que llur principal etapa d'adaptació a la vida de l'infant correspon generalment amb la preponderància d'un interès vital de l'infant. Així, per exemple, en els primers anys, tota cosa que serveixi a l'infant per a posar en activitat la seva petita personalitat li és